

Сана Олох

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
13 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ЧУРАПЧЫ
УЛУУС
ХАҢЫАТ

№35 (8143). ☆ 1997 жыл нулун тутар 22 күнө.

Субуота ☆ Санаата — 1084 солк.

ПЕТР АЛЕКСЕЕВ БИРИНЧИГЭР

НЬУРБА. Манна хапсабайга республика чемпионата түмүктөнө. Быйылгытан кыла бу күрөхтөмт албан аатырбыт хапсабайдыт, көңүл түстүүгө Россия 3 төгүллээх чемпиона, ССРС спордун бочуот-таах маастара Петр Алексеев биринчигэр ыттылар. Чемпионатка барыта Саха сирин 107 күүстээх спортсмена кыттыны ылла.

Петр Алексеев түстүүт улаанынгар 60 килограмга чемпионнабыт Хапсалаас улуунун бөдөлө Александр Шеселев аналлаах биринчигэр наараа-далаана, Киниги таһынан Александр Додохов (55, Ньюрба), Федот Саввин (70, Хапсалаас), Николай Баттахов (80, Амма) уонна Айан Сота (80-тан үөһө, Дьонуускай) бастаатылар. Биллиилээх хапсабайдыт спорт маастара Максим Васильев 20 японн кэннигэр хаалларан абсолютнай чемпион буолан, «Аан Дархан» аатын ылла.

СНА.

УМАТЫК: ТӨЛҮҮР УОЛДЫАСТА

1995 сылтан садалаан ички кэргини сылга, «табыл-рынай кредит» дигэн ааттаан уонна Аллараа Бэстээхтээн тнэллэн кэлэр ороскуотун төлөөн турар, улууска 510 тонна автобензини, 1670 тонна дизельнай уматык уонна 63 тонна дизельнай арыы адаллаан туһунан булут. Бир тонна уматыкка көрүнүгүнүн маанын төлөөн кэллэбит, автобензини-на 920612, дизельнай уматыкка 897826 уонна дизельнай арыыга 1283378 солкуобайы.

Манна өссө бирин санааһа. Ол эбэтэр уматыгы, 1995 сыллаахха ылымнаахтарыт, 1996 сылга эмиз ылбатахпыт кини ити сыл ахсынны мй 15 күнүттэн садалаан Аллараа Бэстээхтээн нефтебаза хаа бирдини тонна уматык хонугун ахсын 720-ли солк эбэтэр ааган ыла олобута. Ити күнгө диэри ылымнаах уматыктыт 872 тонна хаалбыта. Ону бу күнүн бүтүрдүбүт. Бу сыл иүүс устар айыгар диэри эбии төлүгүбүт 42164 тыһ. солк. Ити харалыһыттар диги ааттаан.

Сорох хаһаайыстыбалар нефтебазага икстэрин төлөрү ылаан, уматыктарын сорохтун бу баазага төгөрү көпчүлүктэ атымлаан туһанардылар. Холобур, бир тоннатын автобензини 915625, дизельнай уматыгы 835050 солк сыанага бирдир. Итинин 55 тонна уматык атымлаана. Ол иһигэр «Баллики» баһынай хаһаайыстыбаларын ассоциацията 35, Кылааннаах нэһиликтэ 15,7 уонна «Чечин» баһынай хаһаайыстыбата 4 тоннаны. Оттон сорохтор эмиз уматыктарын нефтебазага көпчүлүктэ бирин, онно хаалларан турар, ол харчытыгар тийгэрэн адалла-лар. Итиник 134 тонна бэрилинэ. Ол иһигэр Мырыла 53, «Мандааайы» табаарыстыба 29, «Агро» ассоциация 17,7, «Вурхааный» хааччахтаммат эбэ-һиннээтээх общество 17,2, Сылган баһынай хаһаайы-стыбаларыт ассоциацията 17 тоннаны. Бу, сүрү-нээн, былырынныгы кыстыкка харчы суоһунан, саас-ны ыһыга уматык сыллааһын хаһаанрга күһаллэн этэ. Билигин итини улуустарыт үп управлениетыгар (райфин) ол эбэтэр 2023428 тыһ. солк, 10 быры-һаанын эбэн турар төлүөхтээхтүт турар. Дыа, манка ити нөстөргөт аахсыбыттар уонна тийгэрэн иһин эмиз уматыктарын көпчүк сыанага «Бэстээхтээн» нефтебазага хаалдырыттар барыта 189 тоннага, «Ылбыккытыт», эбэн турар төлүүтүт. Төлүүгө ума-тык бирдини тонната көрүнүгүнүн маанык А-76 автобензини 915625, ДТЗ 835050, М8В 2837000 солк. Манна эбии 10 бырыһаана төлөнөр. Онон

хаа бирдини хаһаайыстыба Аллараа Бэстээхтээн нефтебазаны кытта төһө тоннаны ылымнаахтыт чуол-кайдан баран, үп управлениетыгар төлүүгө тийгэ-рин. Нэһиликтэр баһылыктара кимнээх уматык ылымнаахтыт чуолкайдан, кимнээхтин тоннатын мйан эмиз үп управлениетыгар түһэрбит. Сорох нэһиликтэр адалбыт уматыккытын толору сыананан ылымнаахтыт «атымлаабыт» буоллаахтыт, ону үп управ-лениетыгар бэйэбит төлүүтүт. 1995 сыллаагы ума-тык бир тонната, нефтебазага төлөөбүтүтүтэр эбии үп управлениетыгар төлүүгөтүтүн элбэххэ, о-рүгүнэринэн маанык А-76 автобензини 1836247, ДТЗ 1732876, М8В 3920378 солк. Манна өссө тийгэрэн адалбыт ороскуоттун уонна 10 бырыһааныт эбил-лэр. Ити 10 бырыһаан диги үп управлениетыгар кредит бырыһаанын төлүүгөтүт этилэр. Өссө бирин санааһа: нэһиликтэр баһылыктара, ассоциаци-лар председателира уматыгы ыларан сыанага бирбит буоллаахтыт, перерасчет онотобут.

1996 сылга уматыкка ааһан 7383645 тыһ. солк, табаарынай кредит бэрилинбит. Оноука уматыккыт сыаната маанык буолан кэлбит: А-76 автобензини 2302196, ДТЛ 2242645, ДТЗ 2351372, М8В 4583265 солк. Манна кредит 10 бырыһаана эбиллэр уонна Аллараа Бэстээхтээн нефтебаза тоннатыгар бир хонугар 720 солк, киирэн бирэр. Бу 1997 жыл төл-сүннү мй 4 күнүттэн ааһыллар. Онон уматыгы тө-һө түргэнник ылабыт даһаан, сөччөнө барыстаах. Ылымнаах уматыккытын этэр буоллаха: А-76 авто-бензини 900, ДТЛ 1300, ДТЗ 580, М8В 60 тонна. Уунан кэллээхтэ: ДТЛ 80 тонна (Мындааайыга), ДТЛ 20 тонна (Мырылаа), барыта 2940 тонна. Итинин ылымнаахтыт А-76 автобензини 373, ДТЗ 328, М8В 4 тоннаны. Ылымнаахтыт хаалла 2335 тонна. Маны эмиз сыл агарынан сыһан-сөһөн адалла-рыттар буоллаахтыт, нефтебазага эбии (2335х720х 180 хонукка) 302616 тыһ. солк. төлүүгө тийгэбит. Онон мантан хаалбыт көпчүлүктэ иһин адала охсорго тийгэбит. Ылымнаахтыт үп управлениеты-гар 1551706 тыһ. солк. төлүөхтээхтүт. Бу сыһ-пара күн ахсын эбиллэ турар. Ол эбэтэр 1996 сыл-лааха ааһааһыт табаарынай кредитинан ылымнаах 7383645 тыһ. солк. тийгэр диэри күн ахсын эбил-лэ турар. Маны, иһин, уу харчытынан буолбакка, үлэлээн төлүөхтээхтүт, көпүрөтүөхтээхтүт. Онон эб-тэрияттарга, охсорулаларга, баһыһаларга, ко-тельнайдарга үлэлэммит үлэтэ үп управлениетыгар

«хардарыта аахсыт төлөбүрүн» онотон, син кэлбэт харчыны уматыкка аахсыга туһаннаахха сөп этэ. Холобурдаан эттэххэ, көлүүр оһуһа кыһын сир отун сайын оттуур, ону таһынан атын сүөһүлэргэ оттоон бирэр. Ол төһө трактордар, автомашиналар бэйэ-лэрин уматыктарын үлэлээбиттэрингэр төлүнэр сыла тэриннээххэ баара. Үлэ, дыһтар, быдыһыт буолуох-таах. Итиник үлэлээн 1997 сыл бүтүһүгэр уматык-ка 9407073,2 тыһ. солк, 10 бырыһаанын эбэн үп управлениетыгар төлүөхтээхтүт. Аны Аллараа Бэ-стээхтээн нефтебазага төлүүрбүтүн элбэххэ, ити-мраатар. Маны таһынан «Туймаада» финансовай компанияга 590979 тыһ. солк. төлөнө иһик.

1997 сылга бу төлөнүөхтээх харчыны аахса илик-питинэ хаанык даһаан табаарынай кредити бирбит-тэр. Сөп даһаан, хаһа мэлдьитин куруук бирэ ол-оруохтарай? Иһи сыллаагы (1995-1996 сс.) көспи-тин төлүүспүтүн наада. Билигин барыта чуолкайдан-на: хаһа төһөнү төлүүрбүт. Ол төһөнү мэлдьитин түтүлүктээх. Уматык сыаната, саһа уунан кэлбэтэ ыларыт биллэр. Билигин сыаната бир тоннатыгар маанык А-76 бензини 3778311, ДТЗ 2954552, ДТА ар 3950634 солк тэнгээн көрдөххө, кредитини кэлэр уматык көпчүк. Онон 1996 сыллааһын тө-лөрү ылааһыт, кэлэр сылга тийгэһипитин наада. Оч-чотугар барыстаах буолуохтүт. Уматыгы харыстаан, көмчүлээн туттар көм кэллэ. Билигин тракторбыт 888, таһаарас автомашината 414, автобуспут 30, УАЗ автомашинатыт 328 буолла. Бу нэһиликтэрибитигэр, Сайыныт көмгө күнгө ортотунан бирдини бирдэрэ-ни (8 л) туттар буоллаахха, 13280 литргэ тэһинэр. Маны ыһа, сылга таһаардаахха бөрт элбэх сууһа буолар. Техникабыт эбиллэ турар көмчүлээн. Гү-мүктээн аттаахха, уматыкка иһи төлөөн, бу сылга кредити көрдүүххэ баара. Кредити кэлбит уматык сыаната хапсабат, сылы быһа төлүүгө ол гыа хаһаайыстыбатыгар ордук этэ.

Билигин хаһааһытыгар эбэн былырынныгы ума-тыгы төлөрү ыллаахха, кэлэр сыл агарытар тийгэ-нэ Кыһынныгы дизельнай уматыгы (ДТЗ) сайын туттубакка, эһини кыстыкка хаалларар курдун бы-лааннаахха. Ону ыларбыт 250 тонна хаалла. Сайыныт уматык (ДТЛ) 1250 тонна көлүөхтээх. Мантан эмиз эһини сайын от үлэтигэр ордорор кыах баар. Онон, аһаах дэлэй-былэс барбакка, баар техниканы мунуутуу көдүүстээхтик үлэлээн, оно-румтуотун үрдэтэн, иһин үлэтин көпчүлүктэ хай-дах да наада.

Н. КАЖЕНКИН,
тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылаабынай
инженерэ.

Администрация Чурапчинского улуса ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 83 от 20 марта 1997 г.

ОБ ИЗМЕНЕНИИ МЕСТОНаХОЖДЕНИЯ МАРЫКЧАНСКОГО ИЗБИРАТЕЛЬНОГО УЧАСТКА

В связи с происшедшим пожаром:

1. Определить новым местом нахождения Марыкчанского избирательного участка №711—здание спортивного зала им. А. Софронова.

2. Окружной и участковой избирательным комиссиям:

2.1. Принять срочные меры по восполнению утраченной при пожаре избирательной документации, оформлению нового места голосования избирателей.

2.2. Через газету «Сана олох», телерадиостудию «Марычан» объявить об изменении местонахожде-

ния центра Марыкчанского избирательного участка, 2; 3. Принять срочные меры по обеспечению противопожарной безопасности в период избирательной кампании во всех избирательных участках.

И. о. главы администрации улуса А. ЗАХАРОВ.

Чурапчы улуусун дьаһалтата

ДЬААЛ

№ 136

Кулун тутар 20 күнө, 1997 с.

Улуус дьаһалтатын баһылыгыт быйбарыгар Бахсытааһы быйбардыр участват комиссиятын састаабыгар уларытылары киллэрин туһунан

1. Бахсытааһы быйбардыр участват комиссиятын секретарын Барашкова Любовь Михайловна, дьэ-кэргини баһаамыһааһын учуоттаан, быйбар ко-миссиятын састаабыттан таһаарарга.

2. Быйбар комиссиятын секретарынан Ноговицына Светлана Николаевна бигэрбэтэргэ.

Улуус дьаһалтатын баһылыгыт э.т. А. ЗАХАРОВ.

«ПОЛИМЕР» САҢА СЫАҢА

ДЬОНУУСКАЯ. «Полимер» акционерная фирма быйын производствотын технологиятын туһааран иһэр Соторутааһыта манна бородуукуһа тас көс-түүтүн туһаарар кыагы бирэр айыгы французскай тэрип туруорудуна. Омук техникага Саха сиригэр оһоһуллубут сантехниканы ырылаан бирэр.

Онон «Полимер», наадыһааччы баар буоллаһына, төһө баһаар үрдүн хаачыстыбалаах бородуукуһа-ны оһорор кыахтаах.

СНА.

«МУЗЫКА —
УОТ,
УОННАБЫТА
КУЛ»

«Кишлэр днэтэх дьон
Бэстэлэрин кизнин
Үөмөн тиилбэт
Үрдүк соллоох,
Үсүс үтүөнү үөдүлүүт,
Үс дойду өбүн үкээһиң
Үтүө үөрөхүн днэ заттыыр
Сэттэ уон сэттэ
Дьамба дьаматтарын,
Дьэс өмүтү гынан
Иһитигэр иһэрэн,
Ийэ күлүүтүн

Систа ЛАВРЕНТЬЕВА
гимназия X кылаанын үөрэнээчүсү

40 СЫЛЛААБЫТА

Историческая деятельность историка.

1. ~~THE~~ PURPOSE

